Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0313

Slabo organizacijsko upravljanje natečajev Evropskega urada za izbor osebja (EPSO)

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 27. novembra 2025 o slabem organizacijskem upravljanju natečajev Evropskega urada za izbor osebja (EPSO) (2025/2880(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju člena 227 Pogodbe o delovanju Evropske unije,

– ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti člena 41 o pravici do dobrega upravljanja,

– ob upoštevanju peticije št. 0525/2025, ki jo je vložil državljan EU, o domnevnih organizacijskih zadregah, s katerimi se srečujejo kandidati, ki sodelujejo na natečajih Evropskega urada za izbor osebja (EPSO),

– ob upoštevanju člena 233(2) Poslovnika,

A. ker je urad EPSO odgovoren za izbiro osebja za vse institucije, organe in agencije EU ter mora upoštevati najvišje standarde strokovnosti, nepristranskosti in preglednosti;

B. ker demokratična legitimnost in učinkovitost institucij EU temeljita na storitvah sposobne, neodvisne in večjezične javne uprave EU, ki je enako dostopna vsem državljanom EU na čim bolj objektiven način;

C. ker je v peticiji št. 0525/2025 izražena resna zaskrbljenost zaradi ponavljajočih se organizacijskih in tehničnih napak na natečajih EPSO v zadnjih dveh letih, kot so odpoved testov in natečajev, pogosti ponovni preizkusi, predolgi roki in slabo komuniciranje s kandidati;

D. ker so zaskrbljenost zaradi nepravilnega delovanja urada EPSO večkrat izrazili tudi predstavniki odborov uslužbencev in sindikatov;

E. ker so pregledni in pravični postopki zaposlovanja bistveni za zagotovitev enakega dostopa za vse državljane EU in ohranjanje

zaupanja javnosti v institucije EU;

F. ker vlagatelj peticije in drugi prizadeti kandidati poročajo o precejšnji duševni stiski in izgubi zaupanja v pravičnost in zanesljivost postopka zaposlovanja v EU;

G. ker kandidati v pripravo na preizkuse EPSO vložijo veliko časa in finančnih sredstev;

H. ker je evropska varuhinja človekovih pravic v več ločenih preiskavah[1] ugotovila, da je urad EPSO zagrešil nepravilnosti pri obravnavi pritožb kandidatov, zlasti v zvezi s postopki testiranja na daljavo, pomanjkljivostmi na platformah in nedoslednim komuniciranjem v zvezi s tehničnimi vprašanji, tudi v primeru, ko je bila ženska, ki je pred kratkim rodila, postavljena v slabši položaj;

I. ker je varuhinja človekovih pravic kritizirala urad EPSO zaradi neprožnosti, nasprotujočih si navodil, neutemeljenih odločitev in zavrnitve upravičenih pritožb, tudi če so kandidati upoštevali uradne smernice za poročanje o težavah;

J. ker je varuhinja človekovih pravic uradu EPSO[2] dala več predlogov za izboljšanje načina opravljanja testov, vključno z omogočanjem kandidatom, da opravljajo teste v fizičnih testnih centrih, zagotavljanjem jasnih in celovitih informacij o tem, kako se lahko pritožijo, ter izboljšanjem načina obravnavanja pritožb;

---

[1] Sklep Evropskega varuha človekovih pravic z dne 8. julija 2024 o tem, kako je Evropski urad za izbor osebja (EPSO) obravnaval pritožbo v zvezi s težavami pri testiranju na daljavo v okviru izbirnega postopka EPSO/AST/151/22–3; Sklep Evropskega varuha človekovih pravic z dne 8. julija 2024 o tem, kako je Evropski urad za izbor osebja (EPSO) obravnaval pritožbo zaradi tehničnih težav v izbirnem postopku (EPSO/AST155/22 – strokovno-tehnični uslužbenci za operativno varnost); Sklep Evropskega varuha človekovih pravic z dne 8. julija 2024 o tem, kako je Evropski urad za izbor osebja (EPSO) obravnaval pritožbo v zvezi z nerazpoložljivostjo nadzornikov med preizkusom na daljavo v izbirnem postopku za uslužbence EU EPSO/AD/398/2; Sklep Evropskega varuha človekovih pravic z dne 21. junija 2024 o tem, kako je Evropski urad za izbor osebja (EPSO) obravnaval pritožbo v zvezi s tehničnimi težavami pri testiranju na daljavo v okviru izbirnega postopka za program za mlade strokovnjake; Sklep Evropskega varuha človekovih pravic z dne 12. decembra 2024 o tem, kako je Evropski urad za izbor osebja (EPSO) izločil kandidata iz izbirnega postopka za uslužbence EU (EPSO/AST/151/22).

[2] Sklep Evropskega varuha človekovih pravic z dne 22. januarja 2024 o preiskavi na lastno pobudo o uporabi testiranja na daljavo v izbirnih postopkih za zaposlovanje javnih uslužbencev EU s strani Evropskega urada za izbor osebja (EPSO).

K. ker je iz posebnega poročila Evropskega računskega sodišča[3] razvidno, da je bilo med letoma 2019 in 2023 v primerjavi s prejšnjimi petimi leti razpisanih 35 % manj natečajev EPSO, medtem ko se je število zaključenih zmanjšalo za 38 %, zaradi česar se je zmanjšalo število razpoložljivih kandidatov za zaposlitev in posledično znatno povečalo število začasnih uslužbencev, zaposlenih na stalnih delovnih mestih (192-odstotno povečanje na Komisiji, 256-odstotno v Svetu in 89-odstotno v Parlamentu);

L. ker vse pogostejše zaposlovanje začasnih uslužbencev vzbuja pomisleke o zavezanosti institucij EU neodvisni javni upravi EU, ki zaposluje na odprt način, pri čemer so postopki zaposlovanja prek obče promoviranih javnih natečajev dostopni vsem državljanom EU;

M. ker natečaja za splošne uslužbence ni bilo organiziranega že od leta 2019; ker je bil novi natečaj že večkrat preložen;

N. ker je Sodišče Evropske unije leta 2023[4] razsodilo, da so bile omejitve urada EPSO pri izbiri drugega jezika na nekaterih natečajih nezakonite, in ugotovilo, da Komisija ni zadostno utemeljila omejitve možnosti na angleščino, francoščino in nemščino, s čimer je diskriminirala kandidate iz držav članic, v katerih nobeden od teh jezikov ni najbolj razširjen;

O. ker lahko javna uprava EU sicer zahteva več delovnih jezikov, vendar bi morali postopki zaposlovanja kandidatom omogočiti izbiro tistih jezikovnih kombinacij, v katerih lahko najbolje pokažejo svoje sposobnosti v različnih fazah postopka zaposlovanja;

P. ker je urad EPSO uvedel testiranje v vseh 24 uradnih jezikih EU in je odgovoren za kakovost in jasnost testnih vprašanj v vseh jezikih, v katerih so na voljo preizkusi, in ker so v nekaterih ponujenih jezikih še vedno razlike v kakovosti testov;

Q. ker je evropski nadzornik za varstvo podatkov v svojem revizijskem poročilu z dne 25. aprila 2023 o testiranjih urada EPSO, ki jih na daljavo nadzorujejo zunanji ponudniki storitev, ugotovil, da testiranje na daljavo korenito spreminja obdelavo osebnih podatkov na javnih natečajih ter veliko bolj vpliva na pravico do zasebnosti in varstvo osebnih podatkov kandidatov; ker je priporočil, naj urad EPSO začasno prekine testiranje na daljavo in skrbno oceni njegovo uporabo, saj urad ni izmeril učinkovitosti testiranja izključno na daljavo v primerjavi s testiranjem na kraju samem;

---

[3] Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča 24/2024: Javna uprava EU – Okvir zaposlovanja je sicer fleksibilen, vendar bi se za učinkovitejše upravljanje kadrov moral bolje uporabljati, 7. november 2024.

[4] Sodba Sodišča z dne 16. februarja 2023, Evropska komisija proti Italijanski republiki, C-623/20 P, ECLI:EU:C:2023:97.

R. ker slabo delovanje urada EPSO resno ogroža verodostojnost in ugled izbirnih postopkov EU, s tem pa škodi ugledu celotne javne uprave EU;

S. ker so se zaradi pandemije covida-19 spremenile oblike testiranja urada EPSO, vključno z uvedbo testiranja na daljavo, vendar po navedbah iz sklepa varuhinje človekovih pravic z dne 22. januarja 2024 ti prehodi niso bili izvedeni z ustreznim nadzorom, tehnično pripravo ali odgovornostjo;

T. ker ima lahko testiranje na daljavo, če se izvaja nemoteno, precejšen pozitiven vpliv na zmožnost kandidatov po vsem svetu, tudi na oddaljenih lokacijah, da dostopajo do natečajev, saj odpravlja potrebo po potovanjih, hkrati pa prinaša dodatne okoljske koristi;

U. ker lahko zanašanje na računalniško testiranje s kompleksnimi ukrepi za zagotavljanje celovitosti sistema določene kategorije kandidatov postavi v slabši položaj in vodi do novih vrst diskriminacije, ki izhajajo iz različnih ravni računalniške usposobljenosti;

V. ker bi morali biti postopki zaposlovanja v EU dostopni vsem državljanom EU, ne glede na proračunske omejitve urada EPSO;

W. ker so številni kandidati izrazili zaskrbljenost zaradi pomanjkanja dostopa do ustreznih in zanesljivih orodij in opreme IT, vštevši dosegljivo digitalno beležnico in žepni računalnik pri testiranju na daljavo, ter zaradi pomanjkanja fizičnih testnih centrov, ki bi lahko zagotovili bolj nadzorovano, standardizirano in pravično okolje za preizkuse; ker lahko digitalna orodja z ustreznim upravljanjem povečajo dostopnost, vključenost in trajnostnost pri zaposlovanju, vendar je za to potrebna zanesljiva infrastruktura, nadzor in podpora kandidatom; ker bi se moral EPSO odzvati na vse pritožbe in naknadne upravne pritožbe;

X. ker zaradi zmanjšanja števila natečajev EPSO in hkratnega povečanja zaposlovanja začasnih in pogodbenih uslužbencev narašča negotovost v institucijah EU, kar slabi model socialnega in varnega zaposlovanja, ki bi ga morala pooseblјati EU; ker bi lahko pretirano zanašanje na zasebne izvajalce pri ključnih javnih funkcijah, kot je izbor rednega in stalnega osebja, oslabilo institucionalno suverenost in odgovornost;

Y. ker je učinek tehničnih napak neenak in zlasti vpliva na kandidate iz obrobnih regij ali z manj gospodarskimi viri, kar še povečuje neenakosti;

Z. ker so leta 2023 težave, kot sta odpoved ali ponovitev preizkusov, vplivale na več natečajev za strokovnjake;

AA. ker so številni kandidati poročali tudi o računalniških tehničnih

težavah z novim enotnim portalom za kandidate urada EPSO;

1. ostro obsoja ponavljajoče se tehnične, organizacijske in postopkovne pomanjkljivosti v delovanju urada EPSO v zadnjih dveh letih, ki so pomembno vplivale na zaupanje državljanov v postopek zaposlovanja v EU; je trdno prepričan, da bi moral urad EPSO dati prednost odpravi vseh hudih pomanjkljivosti pri organizaciji svojih izbirnih postopkov, da bi preprečili nadaljnje ogrožanje njegovega prvotnega namena, ki je inštitucijam EU zagotoviti zaposlovanje uradnikov z najvišjimi standardi sposobnosti, učinkovitosti in poštenosti, izbranih med državljani držav članic EU z najširšega možnega geografskega območja;

2. poudarja, da je nujno treba ponovno vzpostaviti integriteto, preglednost, odgovornost in predvidljivost izbirnih postopkov urada EPSO, da bi odpravili škodo, ki jo je utrpel ugled institucij EU, zagotovili pravilno delovanje javne uprave EU in enako obravnavo kandidatov iz vseh držav članic;

3. priznava, da so kandidati namenili veliko truda, časa in sredstev za pripravo in dokončanje izbirnih postopkov, pogosto na račun svojega poklicnega in osebnega življenja; izraža nezadovoljstvo zaradi negativnega vpliva, ki ga ima slabo organizacijsko upravljanje natečajev EPSO na psihološko zdravje kandidatov ter na njihove finančne in osebne okoliščine zaradi različnih pomanjkljivosti izbirnega postopka, kot so ponavljajoče se odpovedi ali preveliko zanašanje na rešitve s pomočjo digitalne tehnologije in umetne inteligence brez ustreznega človeškega nadzora;

4. poziva Komisijo, naj z upoštevanjem mnenja varuhinje človekovih pravic in neodvisnih strokovnjakov s področja digitalnega testiranja izvede temeljito, pregledno in neodvisno oceno upravljanja, sistemov, zunanjega izvajanja in postopkov urada EPSO, zlasti v zvezi z izvajanjem testiranja na daljavo, njegovo tehnološko izvedljivostjo, prevelikim zanašanjem na zunanje izvajalce, tudi tiste, ki uporabljajo platforme s strežniki, ki so locirani zunaj EU, obravnavo pritožb kandidatov in komunikacijskimi praksami, da bi odpravili vzroke za nepravilnosti pri upravljanju urada EPSO in ponovno vzpostavili zaupanje v postopek zaposlovanja v EU;

5. poziva urad EPSO, naj ob testiranju na daljavo ponovno uvede prostore za opravljanje testov na kraju samem, ki bi jih certificiral urad EPSO, in ki bi bili dostopni kandidatom in jim omogočili izbiro želenega načina testiranja, s čimer bi zagotovili poštene in enotne pogoje testiranja, enake možnosti in vključenost; opozarja, da testi, ki so bili v preteklosti organizirani v testnih centrih urada EPSO, niso imeli toliko tehničnih težav;

6. poziva urad EPSO, naj pregleda svoje metode testiranja in jih približa uporabnikom, in vzpostavi sistem, v katerem bosta digitalna

tehnologija in umetna inteligenca na vseh stopnjah postopka pod človeškim nadzorom in preverjanjem s strani usposobljenega osebja; poudarja, da je treba vzpostaviti sistem, ki bo temeljil na čim večji preglednosti in popolni odgovornosti za vse osebje, vključeno v izbirni postopek, vključno z vodstvom urada EPSO; zavrača vsak poskus prenosa odločitev, ki vplivajo na temeljne pravice kandidatov, na avtomatizirane sisteme, saj morajo za te odločitve ostati odgovorni usposobljeni javni uslužbenci pod demokratičnim nadzorom;

7. poudarja, da je urad EPSO odgovoren za kakovostno in jasno izražanje v vseh 24 jezikih, v katerih so na voljo testi, in da mora v zvezi s tem nujno odpraviti pomanjkljivosti; ostro obsoja neustrezno kakovost in nedoslednost pri ustnih izpitih v drugem jeziku, ki se izvajajo v uradnih jezikih EU, ki niso angleščina ali francoščina, in poudarja, da ta praksa pomeni strukturno pomanjkljivost za kandidate, ki izbirajo uradne jezike EU, ki niso angleščina ali francoščina, ter ogroža večjezičnost, enakopravno obravnavo in pravičnost v postopkih zaposlovanja v EU;

8. kritizira sedanji sistem preverjanja znanja, po katerem je treba kandidate najprej oceniti z računalniško podprtim testom, preden lahko dokažejo poznavanje posameznih področij, zaradi česar lahko izpadejo kandidati, kvalificirani za določena delovna mesta;

9. poziva urad EPSO, naj poskrbi za enakopraven dostop do postopkov testiranja in zaposlovanja za invalide, vštevši osebe z učnimi motnjami in nevrodivergentne posameznike, da bi zadostil njihovim posebnim potrebam, s končnim ciljem, da se preprečijo vse oblike diskriminacije ali prikrajšanosti, in da bodo invalidi resnično imeli dostop do zaposlitve v javni upravi EU; ugotavlja, da je urad EPSO zavezan zagotavljanju razumnih prilagoditev za kandidate s posebnimi potrebami zaradi njihove invalidnosti ali zdravstvenega stanja, in poudarja, da mora biti postopek ocenjevanja pregleden, predviden pa mora biti tudi pritožbeni postopek;

10. poziva urad EPSO, naj uporabi sistematične anonimne ankete po testiranju z uporabo platforme, ki jo zagotavlja EU, in strukturiranega posvetovanja, da bi stalno izboljševali izbirne postopke in obravnavali ponavljajoče se težave; poziva urad EPSO, naj v svoje letno poročilo vključi analizo teh povratnih informacij, skupaj z letnimi statističnimi podatki o prijavah, sprejetjih in stopnjah uspešnosti, razčlenjenih po državah, da se ugotovijo in odpravijo neravnovesja;

11. priporoča, naj se kontaktna točka urada EPSO okrepi z večjezičnimi zmogljivostmi in večjo razpoložljivostjo, da bo kandidatom mogoče pomagati interno in v realnem času med testiranji in po njih, s posebnim poudarkom na dostopnosti in vključevanju;

12. je seznanjen s politiko urada EPSO za reševanje pritožb kandidatov v zvezi s testiranji kot orodjem za pojasnitev, kako urad EPSO obravnava pritožbe; poziva urad EPSO, naj izboljša to politiko z namenom priprave in izvajanja listine o pravicah kandidatov, v kateri bodo jasno opredeljene pravice, obveznosti, pritožbeni postopki in mehanizmi pravnih sredstev v zvezi z vsemi fazami in vidiki izbirnih postopkov, tudi zaveza, da se bo urad čim prej odzval na pritožbe na pregleden in kandidatu prijazen način, z možnostjo pregleda s strani neodvisnega pritožbenega organa; poudarja, da so potrebni vključujoči, dostopni in hitri pritožbeni postopki z večjezično zmogljivostjo za pomoč kandidatom v realnem času in brez uporabe zunanjih izvajalcev, tudi v primerih, ko so kandidati zavrnjeni ali naletijo na ovire tik pred začetkom testiranj ali med njimi, in sicer iz razlogov, ki lahko vključujejo preverjanje identitete na podlagi umetne inteligence, ali težave, povezane z okolico kandidatov pri testiranju na daljavo;

13. poziva urad EPSO, naj razvije pregledno in celovito komunikacijsko politiko, ki bo zajemala jasen in zanesljiv časovni razpored natečajev za vsako fazo, ter prek več uradnih kanalov proaktivno obveščala o spremembah rokov, tehničnih incidentih in korektivnih ukrepih; z nezadovoljstvom ugotavlja, da ni standardnega časovnega razporeda, po katerem kandidati prejmejo rezultate po opravljenem izpitu;

14. poziva vodstvo urada EPSO, naj se pravočasno in smiselno posvetuje z upravnim odborom urada EPSO ter začne učinkovitejši in bolj neposreden dialog s predstavniškimi organi uslužbencev v institucijah EU, da bi se z njimi posvetovalo o morebitnih izboljšavah v celotnem izbirnem postopku, s posebnim poudarkom na testiranju in komuniciranju s kandidati;

15. poziva urad EPSO, naj poskrbi za preglednost meril, ki se uporabljajo pri ožjem izboru kandidatov, povabljenih na opravljanje testov za izbirne postopke CAST (Contract Agents Selection Tool); poziva urad EPSO, naj na svojem spletišču jasno in pravočasno vnaprej sporoči prihodnje datume preverjanj CAST;

16. ugotavlja, da zasebna podjetja kandidatom po pretiranih cenah ponujajo pripravljalne tečaje za natečaje EPSO, saj urad EPSO ni predložil dovolj možnosti za simulacije in vprašanj za vajo; spodbuja urad EPSO, naj vlaga v boljša orodja za izvajanje simulacij pred testiranjem in v platforme za vadbo, da bi se kandidati lahko seznanili s sistemom in zmanjšali strah pred tehničnimi zapleti; poudarja, da je treba jasneje pojasniti, kako se ocenjujejo testi in vaje;

17. spodbuja Odbor za proračunski nadzor, naj stalno spremlja tehnične, organizacijske in postopkovne pomanjkljivosti pri delovanju urada EPSO, ki so bile opisane v tej resoluciji v oceni letne razrešnice za proračun Komisije;

18. priporoča redno usposabljanje osebja urada EPSO in nadzornikov testov, da bi zagotovili dosledno izvajanje postopkov v vseh fazah natečajnih ciklov, pri katerem se bo upoštevala različnost kandidatov; obžaluje, da so kandidati na svoje konkretne pritožbe in vprašanja, ki so jih izpostavili, prejemali zgolj standardizirane odgovore; odločno obsoja prakso uporabe standardiziranih izjav pri končnem ocenjevanju profilov kandidatov v primerih, ko ne ustrezajo specifičnim zahtevam;

19. poziva Komisijo, naj predlaga ustrezne in pravične rešitve za kandidate, na katere neposredno vplivajo odpovedi testov, težave v zvezi z informacijsko tehnologijo ali postopkovne zamude, kot so možnosti za prožno in hitro ponovno opravljanje testov;

20. meni, da je vse večje zanašanje na začasne uslužbence in kratkoročne pogodbe v institucijah EU tudi neposredna posledica neučinkovitosti urada EPSO in bi lahko ogrozilo potrebno stabilnost in kakovost zaposlovanja v javni upravi EU; poziva k nujnim ukrepom, s katerimi bi obrnili ta trend ter zagotovili dostojne in varne delovne pogoje;

21. poziva Komisijo, naj Parlamentu v šestih mesecih po sprejetju te resolucije poroča o izvajanju zahtevanih reform, zajemši primerjalna merila in kazalnike uspešnosti;

22. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu, Evropskemu varuhu človekovih pravic in Evropskemu uradu za izbor osebja.